

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

7 септември 2023 година*

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Регламент (ЕО) № 44/2001 — Признаване и изпълнение в държава членка на съдебни решения, постановени в друга държава членка — Член 34 — Основания за отказ — Нарушаване на обществения ред в Европейския съюз и на националния обществен ред — Понятие „обществен ред“ — Взаимно доверие — „Квази“ разпореждане да не се водят дела [anti-suit injunction]“ — Съдебни решения, с които се възпрепятства упражняването на правото на съдебна защита или продължаването на производствата, започнати пред съдилищата на друга държава членка“

По дело C-590/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Areios Pagos (Касационен съд, Гърция) с акт от 25 юни 2021 г., постъпил в Съда на 23 септември 2021 г., в производството по дело

Charles Taylor Adjusting Ltd,

FD

срещу

Starlight Shipping Co.,

Overseas Marine Enterprises Inc.,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: К. Jürimäe, председател на състав, М. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen (докладчик) и М. Gavales, съдии,

генерален адвокат: J. Richard de la Tour,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

* Език на производството: гръцки.

като има предвид становищата, представени:

- за Charles Taylor Adjusting Ltd и FD, от S. Cogley, advocate, A. Nasikas, G. Orfanidis и K. Sotiriadis, dikigoroi,
- за Overseas Marine Enterprises Inc., Starlight Shipping Co., от K. Georgopoulos, dikigoros,
- за гръцкото правителство, от Z. Chatzipavlou, K. Georgiadis и L. Kotroni, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от M. J. Ruiz Sánchez, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от T. Adamopoulos и S. Noë, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 23 март 2023 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 34, точка 1 и член 45, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между, от една страна, Charles Taylor Adjusting Ltd (наричано по-нататък „Charles Taylor“) и FD, представители на застрахователите на морски плавателен съд с наименование Alexandros T., и от друга страна, Starlight Shipping Co. (наричано по-нататък „Starlight“), собственик на плавателния съд, и Overseas Marine Enterprises Inc. (наричано по-нататък „ОМЕ“), експлоатиращо същия плавателен съд, по повод признаването и изпълнението в Гърция на съдебно решение и две определения, постановени от High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Commercial Court) (Висш съд (Англия и Уелс), общо гражданско отделение (търговски състав), Обединеното кралство) (наричани по-нататък „решението и определенията на High Court“).

Правна уредба

Регламент № 44/2001

- 3 Член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001, който е приложим *ratione temporis* към спора в главното производство, гласи:

„Съдебно решение не се признава:

- 1) ако признаването явно противоречи на [обществения ред] в държавата членка, в която се иска признаване“.

4 Съгласно член 45, параграф 1 от този регламент:

„Съдът, пред който е подадена жалбата съгласно член 43 или член 44, отказва или отменя декларация за изпълняемост само на някои от основанията по членове 34 и 35. Той произнася решението си незабавно“.

Споразумението за оттегляне

5 Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 2020 г., стр. 7, наричано по-нататък „Споразумението за оттегляне“) е прието на 17 октомври 2019 г. и влиза в сила на 1 февруари 2020 г.

6 Член 67 от това споразумение, озаглавен „Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения и свързано с това сътрудничество между централните органи“, гласи в параграф 2, буква а):

„В Обединеното кралство, а така също и в държавите членки в ситуации, засягащи Обединеното кралство, долупосочените актове или разпоредби се прилагат по отношение на признаването и изпълнението на съдебни решения, решения, автентични правни инструменти, съдебни спогодби и споразумения, както следва:

а) Регламент (ЕС) № 1215/2012 [на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 2012 г., стр. 1)] се прилага по отношение на признаването и изпълнението на съдебни решения, постановени в рамките на съдебни производства, образувани преди края на преходния период [...]“.

7 В член 126 от посоченото споразумение се предвижда преходен период, започващ от датата на влизане в сила на това споразумение и приключващ на 31 декември 2020 г., през който съгласно член 127, параграф 1, първа алинея от същото споразумение правото на Съюза е приложимо по отношение на Обединеното кралство и в него, освен ако в Споразумението за оттегляне не е предвидено друго.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

8 На 3 май 2006 г. плавателният съд Alexandros T. потъва заедно с товара си край залива на Порт Елизабет (Южна Африка). Дружествата Starlight и OME, които съответно са собственик и оператор на този плавателен съд, искат от застрахователите му изплащане на обезщетение, основано на договорната отговорност на последните за настъпването на застрахователното събитие.

9 Поради противопоставения отказ от застрахователите това обезщетение да бъде изплатено, през същата година Starlight предявява съдебен иск срещу тях в Обединеното кралство, а по отношение на единия от застрахователите прави искане за арбитраж. Докато производствата по иска и арбитража са висящи, Starlight, OME и застрахователите на плавателния съд сключват спогодби (наричани по-нататък „спогодбите“), с които се слага край на производствата между страните. Във връзка с настъпването на застрахователното

събитие застрахователите изплащат в уговорен срок предвиденото в застрахователните полици застрахователно обезщетение за уреждане на всички вземания, свързани със загубата на плавателния съд.

- 10 Спогодбите са одобрени на 14 декември 2007 г. и 7 януари 2008 г. в Обединеното кралство от съда, пред който производството по иска е било висящо. Той разпорежда спирането на всякакво последващо производство, свързано с разглеждания случай и произтичащо от същия съдебен иск.
- 11 След сключването на тези споразумения Starlight и OME, както и останалите собственици на плавателния съд Alexandros T. и физически лица, които са законните им представители, предявяват пред Polymeles Protodikeio Peiraios (Първоинстанционен съд Пирея, Гърция) няколко нови иска, сред които искове от 21 април 2011 г. и 13 януари 2012 г., насочени по-специално срещу Charles Taylor — кантора за правни и технически консултации, осигурявала защитата на застрахователите на същия плавателен съд срещу претенциите на Starlight пред съда, посочен в предходната точка — и срещу ръководителя на тази кантора, FD.
- 12 С тези нови искове Starlight и OME искат да бъдат поправени както имуществени, така и неимуществени вреди, които посочват, че са претърпели поради неверни и накърняващи доброто им име твърдения, за които отговорност носели застрахователите на плавателния съд и техните представители. Starlight и OME твърдят, че докато първоначалното производство за изплащане на дължимите от застрахователите обезщетения все още е било висящо и отказът на последните да изплатят застрахователно обезщетение, все още е бил налице, служителите и представителите на тези застрахователи са разпространявали пред Ethniki Trapeza tis Ellados (Национална банка на Гърция) — която е ипотекарен кредитор на единия от собствениците на същия плавателен съд — и на застрахователния пазар по-специално неверния слух, че загубата на плавателния съд Alexandros T. се дължала на сериозни негови недостатъци, които били известни на собствениците му.
- 13 Докато производствата по новите съдебни искове са висящи, застрахователите на плавателния съд и техните представители, сред които по-специално са Charles Taylor и FD, ответници в тези производства, предявяват пред английските съдилища искове срещу Starlight и OME, за да бъде установено, че започването на новите производства в Гърция е станало в нарушение на спогодбите, и за да бъдат уважени техните „искания за установяване на право на поправяне на вреди и за обезщетение“.
- 14 След изчерпването на всички правни средства за защита, по тези съдебни искове срещу Starlight и OME в Обединеното кралство на 26 септември 2014 г. са постановени решението и определенията на High Court. Съгласно решението и определенията, основани на съдържанието на спогодбите и на клаузата за избор на компетентен съд, в която се посочва този съд, на жалбоподателите в главното производство са присъдени обезщетение, свързано със започнатото в Гърция производство и със съдебни разноски, направени в Англия.
- 15 Monomeles Protodikeio Peiraios, Naftiko Tmima (едноличен състав на Първоинстанционен съд Пирея, Морско отделение, Гърция) уважава молбата на Charles Taylor и FD от 7 януари 2015 г. решението и определенията на High Court да бъдат признати и обявени за частично изпълняеми в Гърция в съответствие с Регламент № 44/2001.

- 16 На 11 септември 2015 г. Starlight и OME обжалват това решение на Monomeles Protodikeio Peiraios, Naftiko Tmima (едноличен състав на Първоинстанционен съд Пирея, Морско отделение) пред Monomeles Efeteio Peiraios, Naftiko Tmima (едноличен състав на Апелативен съд Пирея, Морско отделение, Гърция).
- 17 С решение от 1 юли 2019 г. този съд уважава жалбата с мотива, че решенията, чието признаване и изпълнение се иска, съдържали „квази“ разпореждания да не се водят дела“, възпрепятстващи възможността заинтересованите лица да сезират съд в Гърция, в нарушение на член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., и член 8, параграф 1 и член 20 от Syntagma (Конституция), а тези разпоредби били „в същината“ на понятието „обществен ред“ в Гърция.
- 18 Charles Taylor и FD обжалват това решение пред запитващата юрисдикция — Areios Pagos (Касационен съд, Гърция). Те считат, че решението и определенията на High Court не противоречат явно нито на обществения ред в държавата на сезирания съд, нито на този в Европейския съюз и че с тях не се нарушават съответните основни принципи. Те твърдят, че присъждането в тяхна полза на временно обезщетение за производствата по новите иски, започнати в Гърция преди предявяването на съдебни иски пред английските съдилища, не възпрепятства нито заинтересованите лица да продължат да сезират гръцки съдилища, нито тези съдилища да им осигуряват съдебна защита. Ето защо решението и определенията на High Court неправилно били разглеждани като „разпореждания да не се водят дела“.
- 19 При това положение Areios Pagos (Касационен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли предвид точното си значение понятието „явно противоречие с обществения ред на Съюза“, а оттам и понятието „явно противоречие с вътрешния обществен ред“ — което съгласно член 34, точка 1 и член 45, параграф 1 от Регламент № 44/2001 е основание да се откаже признаването или декларирането на изпълняемост — да се разбира в смисъл, че освен изричните „разпореждания да не се водят дела [anti-suit injunctions]“, забраняващи започването и продължаването на производства в друга държава членка, то обхваща и решения или определения на съдилища на държави членки, които усложняват и възпрепятстват достъпа на ищеца или жалбоподателя до съдебна защита от съд на друга държава членка или продължаването на вече висящи пред този съд производства, и дали такава намеса в правораздавателната компетентност на съда на друга държава членка да разгледа конкретен спор, с който вече е сезиран, е съвместима с обществения ред на Съюза? По-специално, противоречи ли на обществения ред на Съюза по смисъла на член 34, точка 1 и член 45, параграф 1 от Регламент № 44/2001 признаването и/или декларацията за изпълняемост на решение или определение, с което съдилища на държава членка присъждат на лицата, поискали признаване и декларация за изпълняемост, временно и предварително парично обезщетение за съдебните разноски, направени от тях поради предявяването на съдебен иск или продължаването на производство пред съд на друга държава членка, ако мотивите, на които почива това решение или определение, са:
- а) че при разглеждане на този иск се оказва, че спорът попада в обхвата на спогодба, сключена законосъобразно и одобрена от съда на държавата членка, който постановява решението и/или определението, и

б) че съдът на другата държава членка, сезиран от ответника по делото, по което е постановено решението или определението, с нов иск, е лишен от компетентност по силата на клауза за предоставяне на изключителна компетентност?

2) При отрицателен отговор на първия въпрос, има ли по същинския смисъл на член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001, както е очертан с тълкуването на Съда на ЕС, пречка за признаването и декларацията за изпълняемост в Гърция на решението и определенията с посоченото по-горе съдържание (първия въпрос), постановени от съдилищата на друга държава членка (Обединеното кралство), когато това решение или тези определения са в пряко и явно противоречие с вътрешния обществен ред, като се имат предвид преобладаващите в страната фундаментални разбирания (посочени по-горе) за обществен ред и право, основните норми от гръцкото право, стоящи в същината на правото на съдебна защита — членове 8 и 20 от Конституцията, член 33 от *Astikos Kodikas* (Граждански кодекс) и принципът на защита на това право, отразен навсякъде в гръцкото процесуално право и конкретизиран по-специално в член 176, член 173, параграфи 1—3 и членове 185, 205 и 191 от *Kodikas Politikis Dikonomias* (Граждански процесуален кодекс) [...] — и член 6, параграф 1 от [Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи], така че в такъв случай да се обоснове пренебрегване на присъщия за правото на Съюза принцип на свободно движение на съдебните решения? Съвместимо ли е непризнаването поради тази пречка с разбиранията, възприемащи и насърчаващи европейската перспектива?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

- 20 Що се отнася до приложимостта *ratione loci* на Регламент № 44/2001, въпреки оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, в самото начало трябва да се отбележи, че съгласно член 67, параграф 2, буква а) във връзка с членове 126 и 127 от Споразумението за оттегляне Регламент № 1215/2012 се прилага в Обединеното кралство, а също и в държавите членки в положение, засягащо Обединеното кралство, по отношение на признаването и изпълнението на решенията, постановени в съдебни производства, започнати преди края на преходния период, а именно преди 31 декември 2020 г.
- 21 Следователно разпоредбите относно признаването и изпълнението, съдържащи се в Регламент № 44/2001, който вече е бил отменен и заменен с Регламент № 1215/2012 при приемането на Споразумението за оттегляне, също продължават да са приложими при същите условия.
- 22 В разглеждания случай Регламент № 44/2001 е приложим *ratione loci* към спора в главното производство, тъй като решението и определенията на High Court са постановени на 26 септември 2014 г.

По първия въпрос

- 23 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 34, точка 1 във връзка с член 45, параграф 1 от Регламент № 44/2001 трябва да се тълкува в смисъл, че съд на държава членка може да откаже да признае и изпълни решение на съд от

друга държава членка поради противоречие с обществения ред, след като това решение възпрепятства продължаването на производство, което е висящо пред друг съд на първата държава членка, защото с него на една от страните се присъжда временно парично обезщетение за направените от нея съдебни разноски поради започването на това производство, с довода, от една страна, че предметът на посоченото производство е обхванат от спогодба, сключена законосъобразно и одобрена от съда на държавата членка, постановил това решение, и от друга страна, че съдът на първата държава членка, пред който е започнато спорното производство, не е компетентен поради наличие на клауза за предоставяне на изключителна компетентност.

- 24 Регламент № 44/2001 се основава на доверието, което държавите членки гласуват взаимно на своите правни системи и на съдебните си институции (решение от 9 декември 2003 г., Gasser, C-116/02, EU:C:2003:657, т. 72). Поради това, с няколко ограничени изключения — сред които противоречието с обществения ред на държавата членка, в която се иска признаване, по член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001 — този регламент не допуска проверка на компетентността на съд от съда на друга държава членка (вж. в този смисъл решения от 27 април 2004 г., Turner, C-159/02, EU:C:2004:228, т. 26, и от 10 февруари 2009 г., Allianz и Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, т. 29).
- 25 Постановената от съд забрана дадена страна да предяви иск или да продължи производството по иск пред чуждестранен съд, като в противен случай ще бъде санкционирана, чрез „разпореждане да не се водят дела“, същевременно води до засягане на компетентността на последния съд за разрешаването на спора. Всъщност, след като на ищеца с разпореждане се забранява да предяви такъв иск, се налага изводът, че е налице намеса в компетентността на чуждестранния съд, която по естеството си е несъвместима с този регламент (вж. в този смисъл решения от 27 април 2004 г., Turner, C-159/02, EU:C:2004:228, т. 27, от 10 февруари 2009 г., Allianz и Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, т. 34, и от 13 май 2015 г., Газпром, C-536/13, EU:C:2015:316, т. 32).
- 26 В разглеждания случай от акта за преюдициално запитване по същество следва, както бе отбелязано в точка 14 от настоящото решение, че решението и определенията на High Court, чиято изключителна компетентност е била избрана от страните в рамките на спогодбите, не са адресирани пряко до гръцките съдилища и с тях освен това формално не се забранява воденето на производството, с което е сезирана запитващата юрисдикция. Решението и определенията на High Court обаче съдържат мотиви, които се отнасят, първо, до нарушаването от Starlight, OME и представляващите ги физически лица на тези спогодби, второ, до санкциите, които е възможно да им се наложат, ако не се съобразят с решението и определенията на High Court, трето, до компетентността на гръцките съдилища предвид тези спогодби. Освен това в решението и определенията на High Court се съдържат и мотиви, отнасящи се до паричните санкции, които е възможно да бъдат наложени на Starlight, OME и представляващите ги физически лица, и по-специално с тях се присъжда аванс по обезщетение, чийто размер не е окончателен и зависи от продължаването на производството пред тези съдилища.
- 27 От гореизложеното следва, както установява генералният адвокат в точка 38 от заключението си, че решението и определенията на High Court могат да се квалифицират като „квази“ разпореждания да не се водят дела“. Всъщност, макар решението и определенията на High Court да нямат за цел да забранят на дадена страна да предяви иск или да продължи производството по иск пред чуждестранен съд, те могат да се разглеждат най-малкото като водещи до възпиране на Starlight, OME и техните представители да

- сезират гръцките съдилища или да поддържат пред тях иск със същия предмет като исквете, предявени пред съдилищата на Обединеното кралство, като това обстоятелство при всички положения трябва да се провери от запитващата юрисдикция.
- 28 Предвид принципите, припомнени в точки 24 и 25 от настоящото решение, разпореждане с такива последици не може да бъде съвместимо с Регламент № 44/2001.
- 29 Съдът на държавата членка, в която се иска признаване, същевременно не може, без да подкопае постигането на целта на Регламент № 44/2001, да откаже признаването на съдебно решение, постановено в друга държава членка, само защото според него в това решение националното право или правото на Съюза е приложено неправилно (решения от 28 април 2009 г., *Apostolides*, C-420/07, EU:C:2009:271, т. 60, и от 16 януари 2019 г., *Liberato*, C-386/17, EU:C:2019:24, т. 54).
- 30 Ето защо трябва да се провери дали при разглеждането на жалба срещу декларация за изпълняемост на решение на съд от друга държава членка, съд на държава членка може да отмени тази декларация с довода, че решението наподобява „квази“ разпореждане да не се водят дела“, което по принцип е несъвместимо с Регламент № 44/2001.
- 31 В това отношение трябва да се припомни, първо, че член 45, параграф 1 от този регламент свежда възможността за отказ или отмяна на декларация за изпълняемост до някое от основанията, предвидени в членове 34 и 35 от същия регламент. Второ, в член 34, точка 1 от същия регламент по същество се предвижда, че съдебно решение не се признава, ако признаването му явно противоречи на обществения ред в държавата членка, в която се иска признаване.
- 32 По отношение на съдържащото се в тази разпоредба понятие „обществен ред“ Съдът приема, че член 34 от Регламент № 44/2001 трябва да се тълкува стриктно, тъй като съставлява пречка за изпълнението на една от основните цели на посочения регламент. Клаузата за обществен ред, съдържаща се в член 34, точка 1 от този регламент, трябва да се прилага само в изключителни случаи (решения от 28 март 2000 г., *Krombach*, C-7/98, EU:C:2000:164, т. 21, и от 25 май 2016 г., *Meroni*, C-559/14, EU:C:2016:349, т. 38 и цитираната съдебна практика).
- 33 Макар по силата на вписаната в тази разпоредба уговорка държавите членки по принцип да остават свободни да определят в съответствие с националните си разбирания изискванията на своя обществен ред, пределите на това понятие се определят чрез тълкуване на посочения регламент (решения от 28 март 2000 г., *Krombach*, C-7/98, EU:C:2000:164, т. 22, и от 7 април 2022 г., *H Limited*, C-568/20, EU:C:2022:264, т. 42).
- 34 Следователно, макар Съдът да не трябва да определя съдържанието на обществения ред в държава членка, той следва да контролира пределите, в които съдът на държава членка може да се позове на това понятие, за да не признае съдебно решение, постановено в друга държава членка (решения от 28 март 2000 г., *Krombach*, C-7/98, EU:C:2000:164, т. 23, и от 7 април 2022 г., *H Limited*, C-568/20, EU:C:2022:264, т. 42).
- 35 Позоваването на клаузата за обществен ред, съдържаща се в член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001, съответно е възможно само когато признаването на съдебното решение, постановено в друга държава членка, би засегнало по недопустим начин правния ред на държавата членка, в която се иска признаване, тъй като би накърнило някакъв основен

- принцип. За да се спази забраната за преразглеждане по същество на постановеното в друга държава членка съдебно решение, засягането трябва да съставлява явно нарушение на правна норма, считана за съществена в правния ред на държавата членка, в която се иска признаване, или на право, признато за основно в този правен ред (решения от 28 март 2000 г., *Krombach*, C-7/98, EU:C:2000:164, т. 37, и от 16 юли 2015 г., *Diageo Brands*, C-681/13, EU:C:2015:471, т. 44).
- 36 Условието за позоваване на клаузата за обществен ред по смисъла на член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001 не се променят от обстоятелството, че явната грешка, която се твърди, че е допуснал съдът на държавата членка, в която е постановено съдебното решение, се отнася до разпорежда от правото на Съюза. Националният съд всъщност е длъжен да гарантира еднакво ефективно защитата на правата, установени от националния правен ред, и на правата, предоставени от правния ред на Съюза. Тази клауза се прилага по същия начин, когато грешката при прилагане на правото предполага, че признаването на съответното съдебно решение в държавата, в която признаването се иска, би довело до явно нарушение на съществена правна норма в правния ред на Съюза и съответно на тази държава членка (решения от 11 май 2000 г., *Renault*, C-38/98, EU:C:2000:225, т. 32, и от 16 юли 2015 г., *Diageo Brands*, C-681/13, EU:C:2015:471, т. 48 и 50).
- 37 В разглеждания случай решението и определенията на High Court — които съгласно точка 27 от настоящото решение е възможно да се квалифицират като „квази“ разпореждания да не се водят дела“, тъй като непряко оказват влияние върху продължаването на производство, започнато пред съдилищата на друга държава членка — не са съобразени с общия принцип, произтичащ от практиката на Съда, че всеки сезиран съд сам определя въз основа на приложимите за него правила дали е компетентен да разреши отнесените до него спор (вж. по аналогия решения от 10 февруари 2009 г., *Allianz и Generali Assicurazioni Generali*, C-185/07, EU:C:2009:69, т. 29, и от 13 май 2015 г., *Газпром*, C-536/13, EU:C:2015:316, т. 33).
- 38 Такива „квази“ разпореждания да не се водят дела“, накърняват доверието, което държавите членки гласуват взаимно на своите правни системи и на съдебните си институции и на което се основава системата за компетентност по Регламент № 44/2001 (вж. по аналогия решение от 10 февруари 2009 г., *Allianz и Generali Assicurazioni Generali*, C-185/07, EU:C:2009:69, т. 30).
- 39 При това положение, както установява генералният адвокат в точка 53 от заключението си — без това да засяга извършваните от запитващата юрисдикция проверки — признаването и изпълнението на решението и определенията на High Court могат да се окажат несъвместими с обществения ред по правото на държавата членка, в която се иска признаване, тъй като е възможно да накърнят основния принцип в европейското съдебно пространство, основан на взаимното доверие, според който всеки съд се произнася по собствената си компетентност.
- 40 Освен това този вид „квази“ разпореждания да не се водят дела“, може да накърни и достъпа до правосъдие на лицето, на което те се противопоставят. Всъщност, както отбелязва Комисията, когато под формата на временно парично обезщетение се присъждат направените съдебни разноски от ответника поради започването на производство, висящо пред съд на държавата членка, в която се иска признаване, това обезщетение прави по-трудно и дори възпрепятства продължаването на това производство от ищеца.

- 41 С оглед на гореизложените съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 34, точка 1 във връзка с член 45, параграф 1 от Регламент № 44/2001 трябва да се тълкува в смисъл, че съд на държава членка може да откаже да признае и изпълни решение на съд от друга държава членка поради противоречие с обществения ред, след като това решение възпрепятства продължаването на производство, което е висящо пред друг съд на първата държава членка, защото с него на една от страните се присъжда временно парично обезщетение за направените от нея съдебни разноски поради започването на това производство, с довода, от една страна, че предметът на посоченото производство е обхванат от спогодба, сключена законосъобразно и одобрена от съда на държавата членка, постановил това решение, и от друга страна, че съдът на първата държава членка, пред който е започнато спорното производство, не е компетентен поради наличие на клауза за предоставяне на изключителна компетентност.

По втория въпрос

- 42 Вторият въпрос се поставя, ако на първия въпрос се отговори отрицателно. Поради това, предвид дадения отговор на първия въпрос, на втория въпрос не следва да се дава отговор.

По съдебните разноски

- 43 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 34, точка 1 във връзка с член 45, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела

трябва да се тълкува в смисъл, че

съд на държава членка може да откаже да признае и изпълни решение на съд от друга държава членка поради противоречие с обществения ред, след като това решение възпрепятства продължаването на производство, което е висящо пред друг съд на първата държава членка, защото с него на една от страните се присъжда временно парично обезщетение за направените от нея съдебни разноски поради започването на това производство, с довода, от една страна, че предметът на посоченото производство е обхванат от спогодба, сключена законосъобразно и одобрена от съда на държавата членка, постановил това решение, и от друга страна, че съдът на първата държава членка, пред който е започнато спорното производство, не е компетентен поради наличие на клауза за предоставяне на изключителна компетентност.

Подписи